

**ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA
AUDITO ATASKAITA**

ŠALČININKŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2020 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ
ATASKAITŲ RINKINIŲ TEISINGUMAS, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ IR
TURTO NAUDOJIMAS

2021 m. liepos 5 d. Nr. KA_1
Šalčininkai

Su audito ataskaita galima susipažinti
Šalčininkų rajonosavivaldybės interneto puslapyje
adresu www.salcininkai.lt

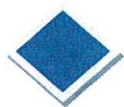
TURINYS

Pagrindiniai ataskaitos faktai	3
Santrauka	4
Ižanga	8
Audito rezultatai	10
1. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio vertinimas	10
1.1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų vertinimas	10
1.2. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų vertinimas	14
2. Savivaldybės biudžeto vykdymo vertinimas	14
2.1. Pagrindiniai savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai	14
2.2. Savivaldybės įsiskolinimas	19
3. Lėšų ir turto naudojimo teisėtumo vertinimas	23
Rekomendacijų įgyvendinimo planas	23
Priedai	
1 priedas. Audito apimtis ir metodai	26
2 priedas. Konsoliduojamų viešojo sektoriaus subjektų grupės sąrašas	30
3 priedas. Neatitikimai	32

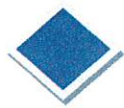
PAGRINDINIAI FAKTAI

95,1 mln. Eur

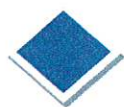
savivaldybės turtas

4,2 mln. Eur

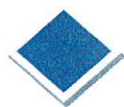
savivaldybės įsiskolinimas

43,2 mln. Eur

---

savivaldybės biudžeto įplaukos

43,6 mln. Eur

---

savivaldybės biudžeto išlaidos

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vykdydami Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą¹, Biudžeto sandaros įstatymą² ir Vietos savivaldos įstatymo³ reikalavimą prižiūrėti, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai bei teikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl pateikto tvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo, atlikome Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo auditą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴ ir Tarptautinius audito standartus⁵. Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausomos nuomonės dėl Savivaldybės 2020 metų konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo pareiškiamos audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (25 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINYS

Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų duomenys

Ataskaitiniais metais Savivaldybės turto vertė sudarė 95123 tūkst. Eur, iš jų materialusis turtas sudarė 78900 tūkst. Eur, palyginti su 2019 metais, turtas padidėjo 9880 tūkst. Eur. (1.1. poskyris, 10 psl.).

Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinyje yra netikslumų

2020 metais buvo patikslinti duomenys apie turta, tačiau dėl subjektų apskaitoje auditu metu nustatytų iškraipymų, Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys dar neparodo teisingos Savivaldybei priklausančio turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų vertės (1.1. poskyris, 12-13 psl.).

Nustatėme, kad kai kuriuose subjektuose dėl bendros apskaitos politikos netobulumo į finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitas patenka ne visi duomenys iš apskaitos registrų arba grupės subjektuose tos pačios ūkinės operacijos apskaitoje registruojamos skirtingai (1.1. poskyris, 12-13 psl.).

Negalime patvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto duomenų: t. y. 2373,48 tūkst. Eur ilgalaikio turto įsigijimo vertės ataskaitinio laikotarpio metų pradžioje ir metų pabaigoje bei 2373,48 tūkst. Eur sukauptos nusidėvėjimo sumos ataskaitinio laikotarpio metų pradžioje ir metų pabaigoje (1.1. poskyris, 12 psl.).

Negalime patvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto

¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 1 d.;

² Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 37 str. 3 d.;

³ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 straipsnio 1 dalis ir 9 dalies 10 punktas;

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija su vėlesniais pakeitimais);

⁵ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą);

priedo „Segmentai“ funkcijos „Švietimas“ ir „ Socialinė apsauga“ 108,34 tūkst. Eur sąnaudų teisingumo bei išvardintų funkcijų ekonominės klasifikacijos straipsnių: „ Sunaudotų atsargų savikaina“, „Socialinių išmokų“, „Kitų paslaugų“ (1.1. poskyris, 13 psl.).

Savivaldybės biudžetinių įstaigų apskaitos politika yra bendro pobūdžio, neužtikrinta konkrečių operacijų apskaitą. Savivaldybėje naudojama apskaitos informacinė sistema automatiniu būdu neeksportuoja duomenų į VSAKIS, neužtikrina teisingo apskaitos duomenų perkėlimo į ataskaitas, todėl padidėja klaidų ir neatitikimų rizika ataskaitose (1.1. poskyris, 12-13 psl.).

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO VERTINIMAS

Pagrindiniai Savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai

Savivaldybės 2020 metų biudžeto pajamų planas įvykdytas: surinkta 43164,7 tūkst. Eur pajamų, padaryta 43643,1 tūkst. Eur išlaidų. Didžiausią pajamų dalį sudarė mokesčiai (42,6 proc.), o išlaidų – darbo užmokestis ir valstybinio socialinio draudimo įmokos (51,6 proc.). Turtui ir investicijoms išleista 8185,3 tūkst. Eur ir tai sudaro 18,8 proc. biudžeto išlaidų (2.1. poskyris, 14 psl.).

Savivaldybė nesilaikė reikalavimo nedidinti įsiskolinimo

Bendra Savivaldybės skola per 2020 metus padidėjo 390,0 tūkst. Eur ir metų pabaigoje sudarė 4181,9 tūkst. Eur. Savivaldybės įstaigų įsiskolinimas tiekėjams ir rangovams padidėjo 95,5 tūkst. Eur ir metų pabaigoje sudarė 270,1 tūkst. Eur (2.2. poskyris, 19 psl.).

Ne visos pajamos už teikiamas paslaugas įtrauktos į Savivaldybės biudžeto pajamas

Pajamos, gautos už teikiamas paslaugas, nepripažintos biudžeto pajamomis, t. y. sumažintos 2020 metų biudžeto pajamos (2.1. poskyris, 16 psl.).

LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO TEISĖTUMO VERTINIMAS

Ne visos nepanaudotos lėšos gražintos išdui

2020 metams pasibaigus, savivaldybės administracija nepanaudotas lėšas negražino savivaldybės išdui. Šalčininkų rajono savivaldybės 2021 metų biudžetas sumažintas 54915,2 tūkst. Eur (3. poskyris, 20 psl.).

Nepakankama kontrolė seniūnijose už teikiamų paslaugų išlaidų kompensavimą

Šalčininkų rajono savivaldybės administracija nepakankamai vykdė lėšų, gautų už suteiktas panaudos/nuomos paslaugas seniūnijose, kontrolę. (3. poskyris, 20 psl.).

Apskaitos skyrius nekontroliavo patirtų išlaidų už suteiktas nuomos/panaudos paslaugas pagal seniūnijas (3. poskyris, 20 psl.).

Ne visos seniūnijos gautas pajamas, skirtas patirtų nuomos/panaudos išlaidų kompensavimui, panaudojo pagal paskirtį (3. poskyris, 20 psl.).

Ne visas turtas užpajamuotas

Savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius neužpajamavo turto už 8279,99 Eur, įsigyto iš paramos lėšų, bei Eišiškių seniūnijos įsigyto turto už 600 Eur iš projekto lėšų (3. poskyris, 20 psl.).

Apskaitos skyrius nepakankamai kontroliavo vykdomų programų, funkcijų finansavimą

Administracijos Apskaitos skyrius nepakankamai kontroliavo finansavimą ir apmokėjimą pagal sąmatų straipsnius. Uždirbtų pajamų už teikiamas paslaugas nekaupė atskiroje banko sąskaitoje. Be to, Komunalinio ūkio banko sąskaitoje nepanaudotų pinigų likutis negrąžintas savivaldybės išdui (3. poskyris, 20 psl.).

Nereglamentuotas Aplinkos rėmimo programos lėšų planavimas, skirstymas ir naudojimas

Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių sudarymo ir vykdymo tvarka patvirtinta 2004 metais, esama tvarka morališkai pasenusi, neatitinka galiojančių Lietuvos Respublikos aktų (minėtas įstatymas po Tvarcos patvirtinimo buvo tikslintas 7 kartus) (3. poskyris, 21 psl.).

Savivaldybė neturi patvirtintos išlaidų planavimo Žemės sklypų, kuriuose medžioklė nėra uždrausta, savininkų, valdytojų ir naudotojų žalos prevencijos priemonių, kuriomis jie siekia išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos miškui tvarkos, todėl neaišku, kas gali dalyvauti, kokios, kam ir iki kada teikiamos paraiškos finansinei paramai gauti. Savivaldybės administracija 2020 metų pabaigoje buvo neįsisavinusi 202,0 tūkst. Eur lėšų, skirtų šiai programai (3. poskyris, 21 psl.).

Darbo apmokėjimo sritys, pareigybių nustatymas

Negalėjome įsitikinti, kad visos patvirtintos pareigybės yra reikalingos ir jų darbo krūvis pakankamas, nes dalies švietimo įstaigų pareigybių skaičius nepagrįstas realiu (faktiniu) poreikio skaičiavimu, nėra kriterijų, nėra patvirtintų normatyvų, pagal kuriuos jos nustatytos (3. poskyris, 21 psl.).

Rekomendacijos

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (23 psl.):

1. Papildyti apskaitos politiką, kad visoms konsoliduojamoms įstaigoms būtų taikomi vienodi apskaitos principai, ypač atkreipti dėmesį į pajamų ir sąnaudų pripažinimą. Nustatyti tvarką kokios teikiamos paslaugos turi būti uždirbtomis pripažintos pajamomis, o kokios turi būti kompensuojamos išlaidos.
2. Imtis priemonių, kad ilgalaikio turto finansinės atskaitomybės duomenys atitiktų įstaigų apskaitos duomenis.
3. Ieškoti galimybių tobulinti taikomą apskaitos informacinę sistemą, kad duomenys į finansinių ataskaitų rinkinius ir VSAKIS būtų perkeliama automatinio būdu.
4. Atskirti už teikiamas paslaugas apskaitą bei atidaryti banko sąskaitą.
5. Paruošti ir pateikti Tarybai tvirtinti teikiamų paslaugų programą.
6. Numatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad Savivaldybės skola nedidėtų

7. Gražinti išdui 54915 Eur. Užtikrinti, kad visos skirtos metams programos būtų finansuojamos pagal patvirtintą planą, o nepanaudoti likučiai iki kitų metų sausio 10 d. būtų gražinti savivaldybės išdui.

8. Sukurti kontrolės procedūras, kad lėšos, skirtos patirtų sąnaudų kompensavimui, būtų naudojamos pagal paskirtį.

9. Užpajamuoti turtą, kuris buvo įsigytas iš paramos ir ES lėšų.

10. Sukurti kontrolės procedūras, kad apmokėjimai pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius tiekėjams atitiktų gautą finansavimą pagal paraiškas ir atliktus darbus.

11. Paruošti ir pateikti Tarybai tvirtinti Aplinkos rėmimo programos planavimo ir naudojimo tvarką.

12. Imtis priemonių, kad gauti mokesčiai už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą būtų įsisavinti.

13. Patikslinti Savivaldybės administracijai nustatytą didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių.

14. Nustatyti švietimo įstaigų pedagoginio ir techninio personalo pareigybių normatyvus.

Santraukoje pateiktos tik sisteminių sprendimų ar tobulintino reglamentavimo reikalaujančios rekomendacijos. Šio audito metu subjektams teikėme pastebėjimus apie nustatytas klaidas ir veiklos trūkumus, rekomendavome juos taisyti. Subjektai ėmėsi veiksmų: taisė apskaitos klaidas, stiprino vidaus kontrolę numatydami papildomas priemones įvairiose veiklos srityse. Dėl ataskaitoje teikiamų pastebėjimų iki audito pabaigos neįgyvendintų rekomendacijų sąrašas, įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“, 23 psl.

IŽANGA

Vadovaudamiesi teisės aktais atlikome 2020 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, biudžeto vykdymo, lėšų bei turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo auditą.

Savivaldybės tarybos kompetencija

Savivaldybės taryba tvirtina, o esant reikalui tikslina, Savivaldybės biudžetą, tvirtina Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius, priima sprendimus dėl disponavimo Savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu ir valstybės perduotu turtu, nustato šio Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarką⁶.

Savivaldybės administracijos kompetencija

Savivaldybės administracija, remdamasi įstatymais, Seimo patvirtintais savivaldybių biudžetų finansiniais rodikliais, Vyriausybės patvirtintomis biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, valstybinės statistikos duomenimis, patvirtintais Savivaldybės strateginio planavimo dokumentais, taip pat Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų programomis ir jų sąmatų projektais, parengia Savivaldybės biudžeto projektą ir teikia Savivaldybės tarybai tvirtinti⁷; įstatymų nustatyta tvarka organizuoja Savivaldybės biudžeto pajamų, išlaidų ir kitų piniginių išteklių buhalterinės apskaitos tvarkymą, organizuoja ir kontroliuoja Savivaldybės turto valdymą ir naudojimą⁸; rengia Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir Savivaldybės metinį konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį pateikia Kontrolės ir audito tarnybai⁹. Savivaldybės administracijos direktorius Savivaldybės tarybos nustatyta tvarka administruoja Savivaldybės biudžeto asignavimus ir kitus piniginius išteklius, organizuoja Savivaldybės biudžeto vykdymą ir atsako už Savivaldybės ūkinę ir finansinę veiklą, administruoja Savivaldybės turtą¹⁰.

Konsoliduojami subjektai

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – Savivaldybės KFAR) – Savivaldybės biudžetinių įstaigų, Savivaldybės viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų ir Savivaldybės izdo finansinių ataskaitų rinkiniai, sujungti viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatyta tvarka ir teikiami kaip vienas viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys¹¹. Visi viešojo sektoriaus subjektai buhalterinę apskaitą turi tvarkyti pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS). Jų finansinių ataskaitų rinkiniai rengiami viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinėje sistemoje (toliau – VSAKIS).

---

⁶ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 15, 17, 26, 27 p.

⁷ Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 26 str. 1, 2 d., 35 str. 4 d.

⁸ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 30 str. 2 d. 3 p.

⁹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 23 str. 5 d., 32 str. 4 d.

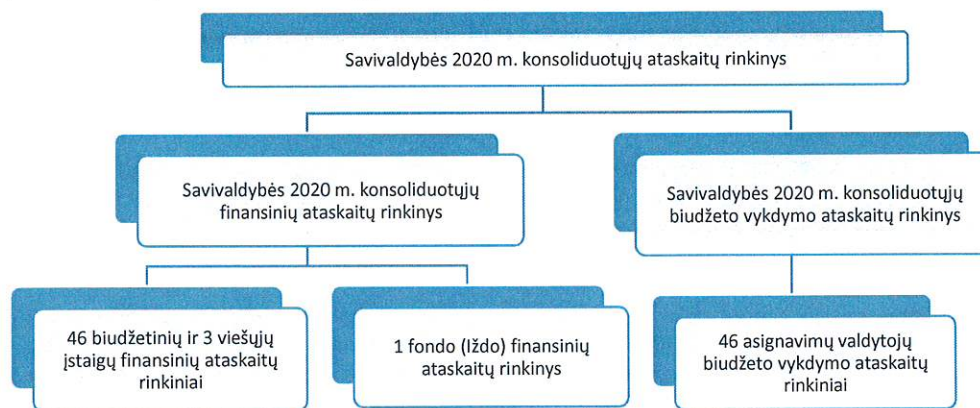
¹⁰ Vietos savivaldos įstatymas 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 29 str. 8 d. 5 p.

¹¹ Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais), 2 str. 31 d.

II lygio Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys sudaromas konsolidavus III lygio viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) finansines ataskaitas. Visi 2020 m. konsolidavimo procese dalyvaujantys VSS nurodyti finansų ministro įsakymu patvirtintoje konsolidavimo schemeje¹². Vadovaujantis ja, į 2020 metų Savivaldybės KFAR įtraukta 50 Savivaldybės kontroliuojamų VSS finansinių ataskaitų, iš jų 46 biudžetinės įstaigos, 3 viešosios sveikatos priežiūros įstaigos ir Savivaldybės išdas (1 pav.). Taip pat rinkinyje pavaizduotas finansinis turtas, kurį sudaro Savivaldybei priklausantis 9 bendrovių kapitalas, iš jų: 5 kontroliuojamos uždarnosios akcinės bendrovės, kurios nėra priskiriamos prie VSS, 2 asocijuotieji subjektai ir 2 kiti subjektai.

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Savivaldybės administracija, remdamasi Savivaldybės biudžeto apskaitos duomenimis – į Savivaldybės biudžetą gautų pajamų ir Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais¹³. 2020 m. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys sudarytas iš 46 asignavimų valdytojų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių (1 pav.).

1 pav. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai

Šaltinis – Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

Savivaldybės biudžeto paskirtis

Savivaldybės biudžetas – savarankiškas, Savivaldybės tarybos patvirtintas Savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams. Savivaldybių biudžetų lėšos gali būti naudojamos tik savivaldybių funkcijoms: savivaldybių tarybų ar jų vykdomųjų institucijų patvirtintiems savivaldybių planavimo dokumentams įgyvendinti, biudžetinėms įstaigoms išlaikyti ir viešųjų paslaugų teikimui organizuoti. Lėšos valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti skiriamos iš valstybės biudžeto arba valstybės piniginių fondų ir pervedamos savivaldybėms kaip specialioji tikslinė dotacija¹⁴.

2020 m. metais Savivaldybės taryba patvirtino Savivaldybės biudžetą, kuriuo buvo patvirtintos 2020 metų Savivaldybės biudžeto pajamos ir asignavimai¹⁵. Už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą atsako biudžeto asignavimų valdytojai¹⁶.

¹² Finansų ministro įsakymas, 2021-01-28 Nr. 1K-22 (patikslintas 2020-04-26 Nr. 1K-133).

¹³ Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 35 str. 4 d.

¹⁴ Vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 50 str. 3 ir 7 d.

¹⁵ Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos sprendimas, 2020-02-13 Nr. T-256.

¹⁶ Biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 7 str.

AUDITO REZULTATAI

Savivaldybės administracija, rengdama metinių konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius, remiasi savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų grupės jai pateiktų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenimis. Todėl Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų duomenų teisingumas priklauso ne tik nuo Savivaldybės administracijos tvarkomos apskaitos, bet ir nuo viešojo sektoriaus subjektų parengtų ataskaitų rinkinių teisingumo. Kontrolės ir audito tarnyba, siekdama įsitikinti, kad viešojo sektoriaus subjektų parengtose ataskaitose pateikti duomenys yra tikri ir teisingi, 2020 metais audito procedūras atliko 47-iose viešojo sektoriaus subjektuose.

1. SAVIVALDYBĖS KONSOLIDUOTŲJŲ ATASKAITŲ RINKINIO VERTINIMAS

1.1. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio vertinimas.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų duomenys

Ataskaitiniais metais Savivaldybės turto vertė, palyginti su 2019 metais, padidėjo 9880 tūkst. Eur ir sudarė 95123 tūkst. Eur. Ilgalaikio turto vertės padidėjimą lėmė 3950 tūkst. Eur gatvių ir kelių perkainavimas, 1749 tūkst. Eur nebaigtos statybos padidėjimas, 1260 tūkst. Eur pastatų vertės padidėjimas dėl atliktos renovacijos.

Savivaldybės finansinės būklės ataskaitos duomenys

Straipsniai	Duomenys 2020 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur)	Duomenys 2019 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur)	Pokyčiai, tūkst. Eur (+,-)
Ilgalaikis turtas, iš jo	83 533	75 174	8 359
Nematerialusis turtas	189	205	-16
Materialusis turtas	78 900	70 759	8 141
Finansinis turtas	4 444	4 210	234
Biologinis turtas	3 641	3 641	0
Trumpalaikis turtas, iš jo	7 949	6 428	1 521
Atsargos	364	272	92
Išankstiniai mokėjimai	127	80	47
Per vienerius metus gautinos sumos	4 005	3 532	473
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	3 453	2 544	909
Iš viso turto:	95 123	85 243	9 880
Finansavimo sumos	52 317	44 498	7 819
Įsipareigojimai, iš jų	7 324	7 004	320

Ilgalaikiai įsipareigojimai, iš jų	1 526	3 617	-2 091
<i>finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>1 523</i>	<i>3 617</i>	<i>-2 094</i>
Trumpalaikiai įsipareigojimai, iš jų	5 798	3 387	2411
<i>finansiniai įsipareigojimai</i>	<i>2 354</i>	<i>0</i>	<i>2 354</i>
Grynasis turtas	35 482	33 741	1 741
Mažumos dalis	0	0	0
Iš viso finansavimo sumų, įsipareigojimų, grynojo turto ir mažumos dalies:	95 123	85 243	9 880

*Šaltinis. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio finansinės būklės ataskaita.

Savivaldybės finansinę būklę 2020 m. gruodžio 31 d. charakterizuoja *grynojo turto rodiklis*, o finansinės būklės pokyčius – *grynojo turto pasikeitimai*.

Viešojo sektoriaus grynasis turtas – turto dalis, likusi iš viešojo sektoriaus subjekto turto atėmus visą įsipareigojimų vertę ir finansavimo sumas¹⁷.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Savivaldybės grynasis turtas sudarė 35482 tūkst. Eur, kuris, palyginti su ataskaitinio laikotarpio pradžia, padidėjo 1741 tūkst. Eur dėl einamųjų metų perviršio, nuosavybės metodo įtakos bei tikrosios vertės rezervo padidėjimo.

Savivaldybės veiklos rezultatų ataskaitos duomenys

Straipsniai	Duomenys 2020 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur)	Duomenys 2019 m. gruodžio 31 d. (tūkst. Eur)	Pokyčiai, tūkst. Eur (+,-)
Pagrindinės veiklos pajamos	56 969	50 265	6 704
Pagrindinės veiklos sąnaudos, iš jų:	55 046	49 060	5 986
darbo užmokesčio ir socialinio draudimo	29 387	26 330	3 057
nusidėvėjimo ir amortizacija	3 770	3 250	520
komunalinių paslaugų ir ryšių	2 196	2 168	28
paprastojo remonto ir eksploatavimo	2 343	2 031	312
sunaudotų atsargų savikaina	2 884	2 206	678
socialinių išmokų	10 669	8 335	2 334
kitų paslaugų	2 607	3 046	-439
Nuosavybės metodo įtaka	62	50	12
Grynasis perviršis ar deficitas	1704	1055	649

Einamųjų metų grynąjį perviršį 1704 tūkst. Eur sudarė:

-1923 tūkst. Eur pagrindinės veiklos perviršis. Savivaldybė, vykdydama pagrindines veiklos funkcijas, per ataskaitinį laikotarpį gavo 56969 tūkst. Eur pajamų ir patyrė to paties laikotarpio pajamoms uždirbti 55046 tūkst. Eur sąnaudų;

-73 tūkst. Eur kitos veiklos perviršis;

¹⁷ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo, 2007-06-26 Nr. X-1212, 2 str. 27 d. (su vėlesniais pakeitimais).

- 52 tūkst. Eur finansinės ir investicinės veiklos deficitas;
- (-)303 tūkst. Eur apskaitos politikos keitimas;
- 62 tūkst. Eur nuosavybės metodo įtaka.

Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinyje yra netikslumų

Savivaldybės KFAR duomenų teisingumas priklauso nuo VSS finansinių ataskaitų duomenų teisingumo ir šių duomenų pateikimo į VSAKIS. Teisingi buhalterinės apskaitos duomenys ir pagal juos parengtos finansinės ataskaitos privalo pateikti išsamią ir objektyvią informaciją jos vartotojams – vadovams, specialistams ir piliečiams. Tik remiantis patikima informacija galima priimti sprendimus dėl efektyvaus įstaigos turto – finansinių išteklių, trumpalaikio ir ilgalaikio turto, atsargų – naudojimo.

Nustatytų iškraipymų, kuriuos galėjome patikimai įvertinti (aiški klaida), sumos nėra reikšmingos ir kasmet mažėja, tačiau vis dar išlieka didelis mastas sumų, kurių teisingumo dėl įvairių priežasčių negalima buvo patvirtinti. Galime išskirti šias pagrindines klaidų rūšis: neteisingai apskaitomas ilgalaikis turtas, netinkamas sąnaudų pripažinimas bei grupavimas, finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto priedai sudaromi ne pagal apskaitos registru duomenis, daromos kitos pavienės klaidos.

Audito metu nustatėme, kad kai kuriuose subjektuose dėl bendros apskaitos politikos netobulumo į finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitas patenka ne visi duomenys iš apskaitos registru arba grupės subjektuose tos pačios ūkinės operacijos apskaitoje registruojamos skirtingai.

Audito metu nustatėme, kad audituojami subjektai neteisingai sudarė aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS priedą, t.y. neteisingai parodė turtą įsigijimo verte bei sukaupto nusidėvėjimo sumas. 12-ojo VSAFAS priede turto įsigijimo vertė bei sukauptas nusidėvėjimas 98,38 tūkst. Eur didesnis nei audituojamų įstaigų apskaitos registruose.

Aiškinamojo rašto 12-ojo VSAFAS priedų sudarymo klaidos

Savivaldybės biudžetinių įstaigų¹⁸ aiškinamojo rašto Ilgalaikio materialiojo turto vertės pasikeitimo per ataskaitinį laikotarpį priede turto įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje neatitinka įstaigų apskaitos registro (Didžioji knyga) duomenų. Neatitinka apskaitos registro duomenų ir sukauptas nusidėvėjimas ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje. Informacija apie ilgalaikio turto duomenų neatitikimą pagal grupes pateikta Ataskaitos 3 priede.

Negalime patvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto duomenų: t. y. 2373,48 tūkst. Eur ilgalaikio turto įsigijimo vertės ataskaitinio laikotarpio metų pradžioje ir metų pabaigoje bei 2373,48 tūkst. Eur sukaupto nusidėvėjimo sumos ataskaitinio laikotarpio metų pradžioje ir metų pabaigoje.

Nustatėme, kad audituojami subjektai neteisingai pripažino pajamas ir sąnaudas, sąnaudų grupavimas neatitinka teisės aktų reikalavimų¹⁹. Vadovaujantis VSAFAS²⁰, subjektų veiklos rezultatų

¹⁸ Eišiškių gimnazija, Santarvės gimnazija, A. Mickevičiaus gimnazija ;Biblioteka, Kultūros centras, Lopšelis darželis „Pasaka“, Lopšelis darželis „Vyturėlis“.

¹⁹ 11-asis VSAFAS „Sąnaudos“;

²⁰ 3-asis VSAFAS „Veiklos rezultatų ataskaita“ 5, 22 p.;

ataskaitoje pateikta informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir turėtas sąnaudas per ataskaitinį laikotarpį.

Sąnaudų grupavimo trūkumai

Atlikę audito procedūras nustatėme, kad Švietimo įstaigos sąnaudas, susijusias su nemokamu maitinimu, Veiklos rezultatų ataskaitoje ir aiškinamojo rašto priede „Segmentai“ parodė nesivadovaudamos finansų ministro 2003-07-02 įsakymu Nr.1K-184 (su pakeitimais) „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžeto pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ bei 2008-02-08 įsakymu Nr. 1K-059 (su pakeitimais) „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 11-ojo standarto patvirtinimo“. Mokyklos, kurios turi nemokamą maitinimą, buhalterinėje apskaitoje turėtų registruoti socialinių išmokų arba sunaudotų atsargų sąnaudas. Rajono mokyklos sąnaudas registruoja ir atskaitomybėje rodo skirtingai. Mokinių maitinimo sąnaudų priskyrimas konkrečiai sąnaudų grupei turi būti nustatytas viešojo sektoriaus subjekto apskaitos politikoje. Svarbu, kad būtų išlaikytas pastovumo principas. Šalčininkų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų Apskaitos vadovo 760 p. „Sąnaudų grupavimas“ nurodyta tik sąnaudų straipsnis, todėl neaišku, kokiam ekonominės klasifikacijos straipsniui priskirtos įstaigoje padarytos sąnaudos. Be to, biudžetinių įstaigų Apskaitos vadove neregamentuota sąnaudų apskaita pagal segmentus, todėl švietimo įstaigos 108.34 tūkst. Eur sąnaudų, susijusių su nemokamu maitinimu, neteisingai priskyrė 09 funkcijai „Švietimas“, o reikia 10 funkcijai „Socialinė apsauga“. Be to, neteisingai rodomos nemokamo maitinimo išlaidos ir pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius. Patirtas sąnaudas rajono švietimo įstaigos rodo skirtingai. Informacija pateikta Ataskaitos 3 priede.

Negalime patvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto priedo „Segmentai“ funkcijos „Švietimas“ ir „Socialinė apsauga“ 108,34 tūkst. Eur sąnaudų teisingumo bei išvardintų funkcijų ekonominės klasifikacijos straipsnių: „Sunaudotų atsargų savikaina“, „Socialinių išmokų“, „Kitų paslaugų“.

Nustatėme, kad audituoti subjektai neteisingai apskaitė turtą. Vadovaudamiesi VSAFAS²¹, subjektai turi grupuoti informaciją apie turtą²², finansavimo sumas, įsipareigojimus ir grynąjį turtą ir tokią informaciją pateikti finansinėse ataskaitose, kuri išsamiai ir teisingai rodytų viešojo sektoriaus subjekto turto, sumų ir įsipareigojimų būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

Savivaldybėje naudojama apskaitos programa nepritaikyta automatinio būdu teikti duomenis į VSAKIS, neužtikrina teisingo apskaitos duomenų perkėlimo į Pinigų srautų ataskaitą. Keliant duomenis rankiniu būdu padidėja klaidų ir neatitikimų rizika. Savivaldybės administracijai rekomenduojame ieškoti galimybių tobulinti taikomą apskaitos programą, kad būtų galima automatinio būdu sudaryti ataskaitas ir teikti duomenis VSAKIS.

²¹ 2-asis VSAFAS „Finansinės būklės ataskaita“.

²² 8-asis VSAFAS „Atsargos“, 12-asis VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“, 13-asis VSAFAS „Nematerialusis turtas“, 16-asis VSAFAS „Biologinis turtas ir mineraliniai išteklių“, 19-asis VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“;

1.2. Savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio vertinimas.

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą²³ Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys — visos Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos.

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos atitinka Savivaldybės administracijos duomenis, iš kurių jos sudarytos. Įvertinę Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų duomenis, reikšmingų klaidų ir neatitikimų nenustatėme.

2. SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO VYKDYMO VERTINIMAS

2.1. Pagrindiniai Savivaldybės biudžeto vykdymo rodikliai

Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos patvirtintas (su patikslinamais) 2020 metų savivaldybės biudžetas:

- 45925,5 tūkst. Eur (įskaitant 344,7 tūkst. Eur planuojamas skolintis lėšas ir 1640,9 tūkst. Eur metų pradžios lėšų likutį);
- 45348,1 tūkst. Eur asignavimų.

Šalčininkų rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto įvykdymas:

- į Savivaldybės biudžetą gauta 46150,3 tūkst. Eur lėšų (įskaitant 1344,7 tūkst. Eur skolintos lėšos bei 1640,9 tūkst. Eur metų pradžios lėšų likutis);
- panaudota 43643,1 tūkst. Eur asignavimų;
- 2020 metų pabaigoje nepanaudotų lėšų likutis – 2507,2 tūkst. Eur.

Savivaldybės įsipareigojimai 2020 metų pabaigoje:

- bendra skola – 4181,9 tūkst. Eur;
- Savivaldybės biudžetinių įstaigų įsiskolinimai – 270,1 tūkst. Eur.

Šalčininkų rajono savivaldybės 2020 metų biudžetas patvirtintas laikantis Biudžeto sandaros įstatymo reikalavimų.

Savivaldybės biudžeto pajamos

Savivaldybės taryba patvirtino²⁴ Šalčininkų rajono savivaldybės 2020 metų biudžetą – 34985,8 tūkst. Eur pajamų, įskaitant metų pradžios biudžeto 1116,0 tūkst. Eur likutį. Savivaldybės tarybos sprendimais²⁵ biudžetas buvo tikslintas septynis kartus ir padidintas 11606,7 tūkst. Eur. Patikslintas 2020 metų Savivaldybės biudžeto pajamų planas sudarė 45925,5 tūkst. Eur (įskaitant 344,7 tūkst. Eur skolintų lėšų ir 1640,9 tūkst. Eur metų pradžios lėšų likutį).

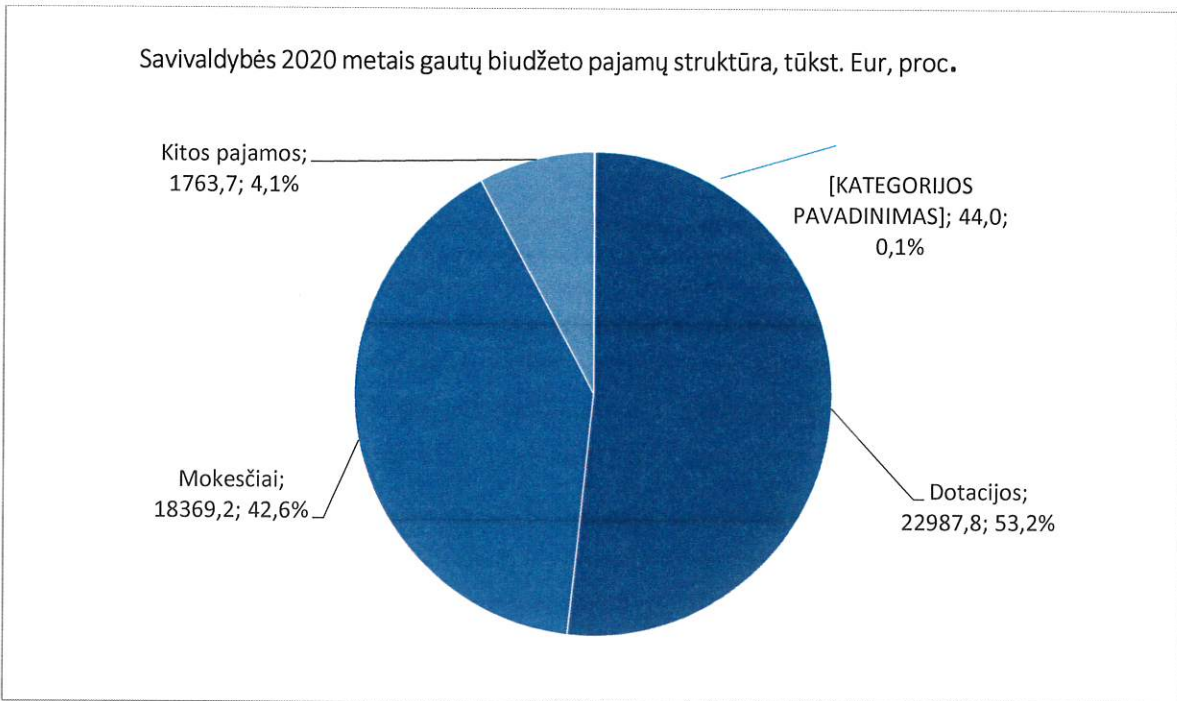
²³ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007 m. birželio 6 d. Nr. X-1212 (su vėlesniais pakeitimais) 29 str.

²⁴ Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 13 d. sprendimas Nr. T-256

²⁵ Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. balandžio 15 d. sprendimas Nr. T-303; birželio 26 d. sprendimas Nr. T-402; rugpjūčio 28 d. Nr. T-448; rugsėjo 29 d. Nr. T-479; lapkričio 17 d. Nr. T-495; gruodžio 17 d. Nr. T-518; gruodžio 29 d. Nr. T-537

2020 metų Savivaldybės biudžeto pajamų planas įvykdytas, gauta 46150,3 tūkst. Eur pajamų (įskaitant 1344,7 tūkst. Eur skolintis planuojamas lėšas ir 1640,9 tūkst. Eur metų pradžios lėšų likutį) arba 224,8 tūkst. Eur daugiau, negu planuota. 2020 metus lyginant su 2019 metais, Savivaldybės biudžeto pajamos padidėjo 5636,7 tūkst. Eur, t. y. 13,9 proc.

2020 metų Savivaldybės biudžeto pajamų planas (be skolintų lėšų ir lėšų likučio) neįvykdytas, gauta 43164,7 tūkst. Eur pajamų arba 775,2 tūkst. Eur mažiau, negu planuota. Diagramoje pateikiame surinktų ir gautų pajamų duomenis.

Šaltinis: Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Savivaldybės Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 1-sav.) pateiktus duomenis.

Daugiausia pajamų buvo surinkta iš mokesčių – 18369,2 tūkst. Eur arba 42,6 proc. visų biudžeto pajamų, todėl šių pajamų neįvykdymas turėjo reikšmingiausią įtaką 2020 metų savivaldybės biudžeto pajamų surinkimo rezultatui. Mokesčių planas įvykdytas 95,4 proc. ir gauta 881,8 tūkst. Eur mažiau, nei buvo planuota, iš jų: gyventojų pajamų mokesčio gauta 1002,9 tūkst. Eur mažiau, planas neįvykdytas 5,4 proc.

Teigiamų biudžeto pajamų surinkimo rezultatui turėjo įtakos:

*turto mokesčio plano įvykdymas 130,3 proc. 2020 metais surinkta 121,9 tūkst. Eur daugiau nei planuota, palyginti su 2019 metais, surinkta 82,3 tūkst. Eur mažiau.

*kitų pajamų plano įvykdymas 112,3 proc. 2020 metais surinkta 193,2 tūkst. Eur daugiau nei planuota, iš jų:

-pajamų iš vietinės rinkliavos planuota 720,0 tūkst. Eur, surinkta pajamų 217,6 tūkst. daugiau, planas įvykdytas 130,2 proc., palyginti su 2019 metais, 52,8 tūkst. Eur daugiau;

-pajamų iš žemės nuomos mokesčio gauta 167,9 tūkst. Eur, planas įvykdytas 167,9 proc., palyginti su 2019 metais 16,0 tūkst. Eur daugiau;

*materialiojo turto realizavimo pajamų 2020 metais gauta 44,0 tūkst. Eur, planas įvykdytas 4 kartus, palyginti su 2019 metais, sumažėjo 21,6 tūkst. Eur, nes pajamų už negyvenamųjų pastatų pardavimą gauta 22,9 tūkst. Eur mažiau.

Dotacijos 2020 metų biudžeto pajamose sudarė 53,2 proc., planas įvykdytas 99,5 proc., palyginti su 2019 metais, padidėjo 4795,7 tūkst. Eur (26,4 proc.). Specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybės einamiesiems tikslams planuota 14237,6 tūkst. Eur, gauta 14137,0 tūkst. Eur, įvykdyta 99,3 proc., valstybės biudžeto dotacijų turtui įsigyti planuota 6252,0 tūkst. Eur, gauta 6201,5 tūkst. Eur, įvykdyta 99,2 proc.; dotacijų iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos planuota 2617,8 tūkst. Eur, gauta 2649,3 tūkst. Eur, įvykdyta 101,2 proc.

2020 metais buvo numatyta skolintis 344,7 tūkst. Eur, o prisiimta skolinių įsipareigojimų už 1344,7 tūkst. Eur, t.y. 1000,0 tūkst. Eur daugiau.

Ne visos pajamos už teikiamas paslaugas įtrauktos į Savivaldybės biudžeto pajamas

Audito metu nustatėme, kad Šalčininkų rajono savivaldybės administracija nepatvirtino programos už teikiamas paslaugas.

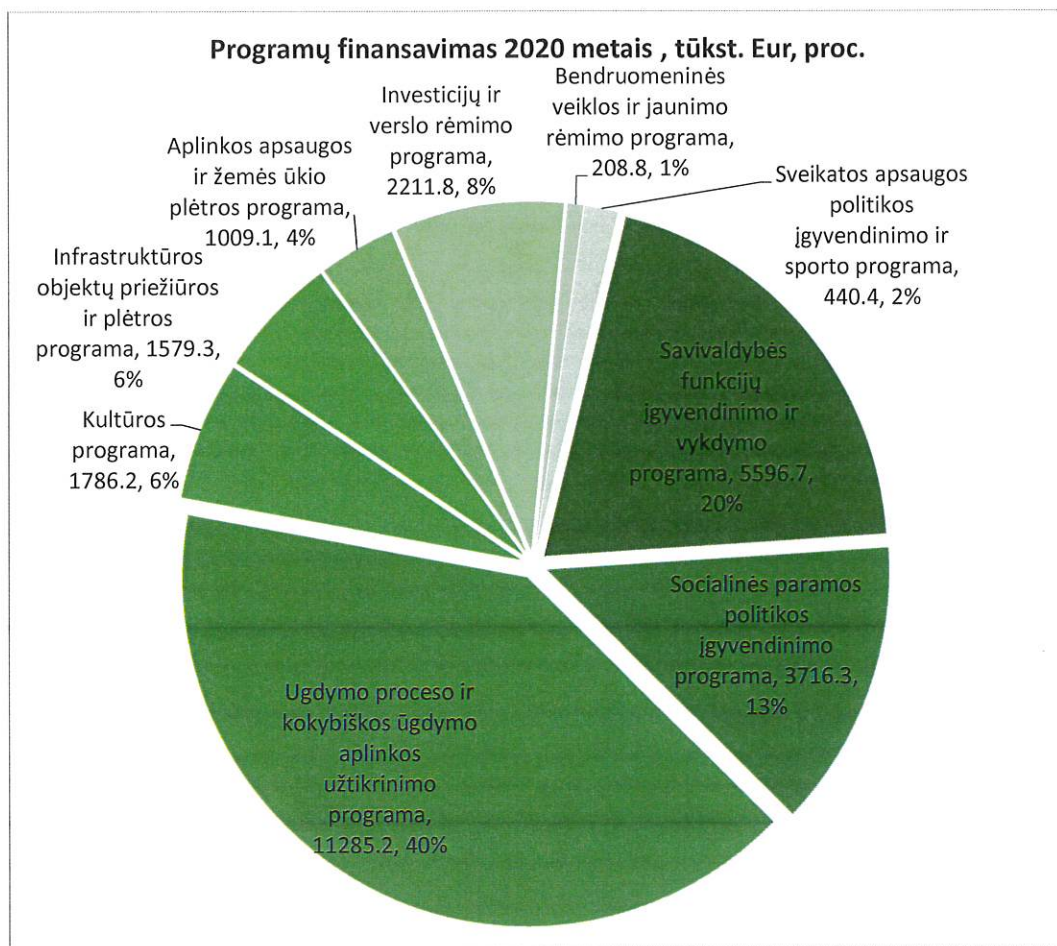
Savivaldybės administracija nesivadovavo Lietuvos Respublikos vietos savivaldos bei Biudžeto sandaros įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ ir Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. DĮV-611 taisyklėmis „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės biudžeto sudarymo, vykdymo, įsiskolinimo padengimo ir atskaitomybės“ ir nepateikė 2020 metų pajamų programos už teikiamas paslaugas pajamų bei nesudarė pajamų ir išlaidų sąmatos. Nustatėme, kad pajamos, gautos iš UAB BITĖ LIETUVA, UAB TELE-2, UAB TELIA LIETUVA ir kt. nebuvo kaupiamos atskiroje sąskaitoje ir nepervestos į rajono biudžetą.

Pajamos, gautos už teikiamas paslaugas, nepripažintos biudžeto pajamomis, t. y. sumažintos 2020 metų biudžeto pajamos.

Savivaldybės biudžeto išlaidos

Savivaldybės 2020 metų biudžeto patikslintas išlaidų planas – 45348,1 tūkst. Eur. 44083,1 tūkst. Eur paskirstyta 46 asignavimų valdytojų vykdomai veiklai finansuoti, 175,6 tūkst. Eur – finansinio turto įsigijimui; 1089,4 tūkst. Eur skirta paskolų grąžinimui.

Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitos (forma Nr. 2-sav.) duomenimis 2020 metais Savivaldybės 11 programų finansavimui panaudota 43643,1 tūkst. Eur arba 96,2 % visų biudžete patvirtintų asignavimų. Metų pabaigoje nepanaudoti asignavimai 2507,2 tūkst. Eur buvo įskaityti į apyvartinių lėšų likutį.

Šaltinis: Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos patvirtinto (su visais patikslinimais) 2020 metų Savivaldybės biudžeto duomenis

Didžiausia dalis asignavimų, 16740,9 tūkst. Eur, arba 38,3 proc., panaudota švietimui, palyginti su 2019 m., panaudota 6,7 proc. daugiau. Socialinės paramos programai panaudota 14,3 proc. asignavimų, palyginti su 2019 m., panaudota 12 proc. daugiau. Viešojo administravimo institucijų ir įstaigų vidaus administravimo tobulinimo programai panaudota 5782,2 tūkst. Eur, arba 17,2 proc. daugiau palyginti su 2019 m. Viešosios infrastruktūros gerinimo programai panaudota 17,5 proc. visų asignavimų, palyginti su 2019 m. 38,1 proc. daugiau.

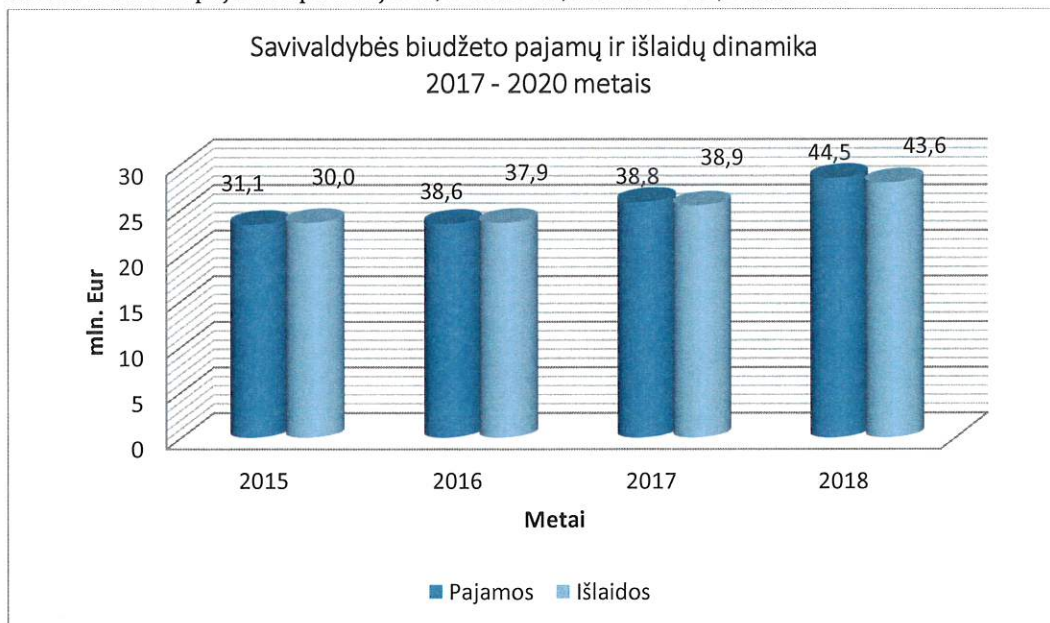
Pagal ekonominę klasifikaciją didžiausią 2020 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų dalį (51,6 proc.) sudarė išlaidos darbo užmokesčiui ir valstybinio socialinio draudimo įmokoms – 22503,2 tūkst. Eur, prekėms ir paslaugoms įsigyti – 7978,8 tūkst. Eur (18,3 proc.), turtui įsigyti – 7096,8 tūkst. Eur (16,3 proc.), socialinėms išmokoms -3218,0 tūkst. Eur, 1088,5 tūkst. Eur grąžinta paskolų.

2020 metų Savivaldybės biudžeto išlaidų pasiskirstymas pagal ekonominę klasifikaciją (tūkst.Eur)

Šaltinis: Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal Savivaldybės Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2-sav.) pateiktus duomenis

Savivaldybės biudžeto pajamos ir išlaidos 2017-2020 metų laikotarpiu tolygiai didėjo. Per ketverius metus biudžeto pajamos padidėjo 13,4 mln. Eur, išlaidos – 13,6 mln. Eur.

Šaltinis: Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba.

2020 metais nepanaudotų dotacijų 161,6 tūkst. Eur buvo grąžinta į Valstybės biudžetą, iš jų:
 Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai- 141,6 tūkst. Eur;
 Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai 5,1 tūkst. Eur;
 Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai-0,4 tūkst. Eur;
 Lietuvos Respublikos finansų ministerijai – 8,4 tūkst. Eur;
 Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai – 4,0 tūkst. Eur;
 Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo departamentui prie Krašto apsaugos ministerijos -1,6 tūkst. Eur.

2.2. Savivaldybės įsiskolinimai

Savivaldybės skola 2020 metų pabaigoje sudarė 4181,9 tūkst. Eur ir, palyginti su 2019 m., padidėjo 390,0 tūkst. Eur, t. y. 16,5 proc. Savivaldybės įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) per 2020 metus padidėjo 95,5 tūkst. Eur. Savivaldybė nesilaikė Įstatymo²⁶ reikalavimo nedidinti įsiskolinimo.

Savivaldybės skolos

Savivaldybės paimtų paskolų likutis per 2020 metus padidėjo 263,9 tūkst. Eur, nuo 3611,9 tūkst. Eur metų pradžioje iki 3875,8 tūkst. Eur metų pabaigoje, iš jų: 1369,7 tūkst. Eur Medicinos bankui, 1952,8 tūkst. Eur Finansų ministerijai, 545,6 tūkst. Eur Šaulių bankui bei 7,7 tūkst. Eur už daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) kreditavimą.

Savivaldybės biudžetinių įstaigų įsiskolinimai per 2020 metus padidėjo 95,5 tūkst. Eur, nuo 174,6 tūkst. Eur metų pradžioje iki 270,1 tūkst. Eur metų pabaigoje.

Savivaldybės biudžetinės įstaigos turėjo 43,7 tūkst. Eur finansinių įsipareigojimų už daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) kreditavimą, iš jų: 7,7 tūkst. Eur ilgalaikių įsiskolinimų, t. y. ilgesnių nei 45 dienos.

Savivaldybė nesilaikė Įstatymo reikalavimo ir padidino įsiskolinimus. Savivaldybė 2020 metais laikėsi Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo²⁷ 12 straipsnio 1 dalyje nustatytų skolos, skolinimosi ir garantijų limitu.

Savivaldybės skolinimasis ir paskolų grąžinimas 2020 metais

Savivaldybės kontrolieriui pateikus išvadą²⁸ ir Savivaldybės tarybai pritarus²⁹, 2020 m. spalio mėn. sudaryta kreditavimo sutartis su Lietuvos Respublikos finansų ministerija dėl 2219 tūkst. Eur trumpalaikės paskolos. 2020 m. gruodžio mėn. nepanaudotos 1219 tūkst. paskolos buvo grąžinta Finansų ministerijai.

2020 metais paimta 344,7 tūkst. Eur paskolų pagal 2019 metais sudarytą sutartį.

Per 2020 metus grąžinta paskolų 1088,5 tūkst. Eur ir sumokėta 66,3 tūkst. Eur palūkanų.

Savivaldybės suteiktas garantijas sudarė 210,0 tūkst. Eur.

3. LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO TEISĖTUMO VERTINIMAS

Vidaus kontrolė, įskaitant finansų kontrolę, turi užtikrinti, kad įstaigų veikla būtų vykdoma įstatymų, kitų teisės aktų nustatyta tvarka, Savivaldybės turtas bei įsipareigojimai tretiesiems asmenims būtų apsaugoti nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo ir kitų neteisėtų veikų, būtų laikomasi patikimo finansų valdymo principų, o informacija apie įstaigos finansinę ir kitą veiklą būtų gaunama laiku ir teisinga bei būtų naudojama tikslios ir patikimos finansinės atskaitomybės sudarymui.

²⁶ Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17 Nr. XIII-2695, 12 straipsnio 3 d.

²⁷ Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2019-12-17 Nr. XIII-2695;

²⁸ 2020 m. rugsėjo 21 d. išvada Nr. K1-3

²⁹ Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. rugsėjo 29 d. sprendimas Nr. T-478 „Dėl trumpalaikės paskolos ėmimo iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos“

Nevisos nepanaudotos lėšos gražintos išdui

Audito metu nustatėme, kad metams pasibaigus savivaldybės administracija nepanaudotas lėšas negražino savivaldybės išdui.

Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius pažeidė Biudžeto sandaros įstatymo 32 str. reikalavimą, t. y. pasibaigus metams, asignavimų valdytojas ir jam pavaldžios biudžetinės įstaigos (administracijos padaliniai – seniūnijos) disponuojamose sąskaitose esančias biudžeto lėšas, skirtas programoms finansuoti, gražina ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos į savivaldybės išdo sąskaitą. Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius negražino išdui 51793,68 eurų bei Akmenynės seniūnija 3121,52 eurų. Be to, savivaldybės administracija, turėdama metų pabaigoje pinigų likučių, neapmokėjo tiekėjams už suteiktas paslaugas ir padidino 2020 metų kreditorinį įsiskolinimą.

Šalčininkų rajono savivaldybės 2021 metų biudžetas sumažintas 54915,2 tūkst. Eur.

Nepakankama kontrolė seniūnijose už teikiamų paslaugų išlaidų kompensavimą

Šalčininkų rajono savivaldybės administracija nepakankamai vykdė lėšų, gautų už suteiktas panaudos/nuomos paslaugas seniūnijose, kontrolę.

Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius pažeidė Buhalterinės apskaitos įstatymo reikalavimus. Pagal Apskaitos skyriaus pateiktus duomenis administracija 2020 metais išrašė sąskaitų už patirtas išlaidas, suteikus nuomos/panaudos paslaugas, 15269,53 Eur, likutis metų pradžioje buvo 2943,74 Eur, metų pabaigoje - 2943,74 Eur. Per 2020 metus gavo 14870,02 Eur kompensuojamų išlaidų pajamų, tačiau seniūnijoms pervedė 16192,41 Eur, t. y. 1321,49 Eur daugiau nei gauta.

Apskaitos skyrius nekontroliavo patirtų išlaidų už suteiktas nuomos/panaudos paslaugas pagal seniūnijas.

Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos Apskaitos skyrius nekontroliavo patirtų išlaidų pagal seniūnijas, 10-čiai seniūnijų pinigų pervesta mažiau nei gauta, t. y. sumažintas finansavimas 3120,35 Eur, vienai seniūnijai pervesta 4441,84 Eur daugiau nei seniūnija turėjo išlaidų.

Ne visos seniūnijos gautas pajamas, skirtas patirtų nuomos/panaudos išlaidų kompensavimui, panaudojo pagal paskirtį.

Seniūnijos nesivadovavo 20 VSAFAS reikalavimais ir gautus 9307,54 Eur, skirtų patirtų nuomos/panaudos išlaidų (už elektrą, šildymą, vandenį ir kt.) kompensavimui, panaudojo kitoms reikmėms, tai yra lauko apšvietimo įrangai apmokėti, už traktoriaus paslaugas, už apdailos medžiagas bei naujametinės eglutės nuomą.

Dėl nepakankamos kontrolės seniūnijose už teikiamų nuomos/panaudos paslaugų išlaidų kompensavimą Apskaitos skyrius pervedė seniūnijoms daugiau nei gavo pajamų. Be to, 10-čiai seniūnijų pervesta mažiau nei gauta, vienai seniūnijai pervesta daugiau. Seniūnijos gautus pinigus už patirtų nuomos/panaudos išlaidų (už elektrą, šildymą, vandenį ir kt.) kompensavimą naudojo kitoms reikmėms.

Ne visos turtas užpajamuotas

Audito metu nustatyta, kad administracijos Apskaitos skyrius neužpajamavo turto už 8279,99 Eur, įsigyto iš paramos lėšų, bei Eišiškių seniūnijos įsigyto turto už 600 Eur iš projekto lėšų.

Apskaitos skyrius nepakankamai kontroliavo vykdomų programų, funkcijų finansavimą

Audito metu patikrinę Komunalinio ūkio banko sąskaitos įrašus pastebėjome, kad metų eigoje užsakomi pinigai apmokėti išlaidas pagal sąmatos ekonominę klasifikaciją vienam straipsniui faktiškai skiriami apmokėti kitų straipsnių išlaidas.

Audito metu, nustatėme, kad gautas 11229,41 Eur finansavimas pagal pateikta paraišką „Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos“ ir apmokėta už atliktas paslaugas, o biudžeto vykdymo ataskaitoje šias išlaidas parodė kaip paprastojo materialiojo turto remontas. Savivaldybės administracija apmokė jo 12026,19 Eur už vandentiekio nuotekų tinklų įrengimą ir biudžeto vykdymo ataskaitoje parodė kaip paprastojo materialiojo turto remontas, o reikia ilgalaikio turto įsigijimas. Apskaitos registruose užpajamuotas kaip ilgalaikis turtas.

Seniūnijos nesivadovavo 20 VSAFAS reikalavimais ir gautus 9307,54 Eur patirtų nuomos/panaudos išlaidų (už elektrą, šildymą, vandenį ir kt.) kompensavimui panaudojo kitoms reikmėms, tai yra apmokėti už lauko apšvietimo įrangą, už traktoriaus paslaugas, už nupirktas apdailos medžiagas bei naujametinės eglutės nuomą.

Be to, į Komunalinio ūkio banko sąskaitą patenka ir lėšos už suteiktas paslaugas, kurios turi būti kaupiamos atskiroje banko sąskaitoje. Kadangi šios lėšos nebuvo atskirtos, biudžetinėje banko sąskaitoje liko likutis, kuris nebuvo grąžintas savivaldybės išdui.

Administracijos Apskaitos skyrius nepakankamai kontroliavo finansavimą ir apmokėjimą pagal sąmatų straipsnius. Uždirbtų pajamų už teikiamas paslaugas nekaupė atskiroje banko sąskaitoje. Be to, Komunalinio ūkio banko sąskaitoje nepanaudotų pinigų likutis negrąžintas savivaldybės išdui.

Nereglamentuotas Aplinkos rėmimo programos lėšų planavimas, skirstymas ir naudojimas

Savivaldybės taryba, vadovaudamasi Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymo nuostatomis, turi nustatyti Programos finansavimo pajamų ir išlaidų planavimo Savivaldybės biudžete tvarką. Taryba patvirtino Aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos priemonių sudarymo ir vykdymo tvarką 2004 metais, esama tvarka morališkai pasenusi, neatitinka galiojančių Lietuvos Respublikos aktų (minėtas įstatymas nuo Tvarkos patvirtinimo buvo tikslintas 7 kartus).

Savivaldybė neturi patvirtintos išlaidų planavimo Žemės sklypų, kuriuose medžioklė nėra uždrausta, savininkų, valdytojų ir naudotojų žalos prevencijos priemonių, kuriomis jie siekia išvengti medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos miškui tvarkos, todėl neaišku, kas gali dalyvauti, kokios, kam ir iki kada teikiamos paraiškos finansinei paramai gauti. Savivaldybės administracija 2020 metų pabaigoje buvo neįsisavinusi 202,0 tūkst. Eur lėšų, skirtų šiai programai.

Specialiosios programos kitų aplinkosaugos priemonių finansavimas taip pat neregamentuotas. Viešoje erdvėje neskelbiama, kokiomis lėšomis disponuoja savivaldybė, kas gali dalyvauti ir kokiems projektams teikti paraiškas, nėra patvirtintos paraiškų vertinimo metodikos, t. y. pagal kokius kriterijus atrenkami projektai.

Ar Savivaldybės įstaigoms nustatytas pareigybių skaičius yra optimalus, o darbo krūvis pakankamas

Audito metu analizavome Savivaldybės administracijos su 13 seniūnijų ir septynių įstaigų³⁰ pareigybių (etatų) skaičiaus nustatymo pagrįstumą ir pareigybių tikslingumą. Didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių savivaldybės institucijose ir įstaigose tvirtina savivaldybės taryba³¹. Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų pareigybių ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo

³⁰ Šalčininkų rajono savivaldybės administracija su 13 seniūnijų: Jano Sniadeckio gimnazija; Jasiūnų M. Balinsko gimnazija, Jasiūnų „Aušros“ gimnazija, Eišiškių gimnazija; Eišiškių Stanislovo Rapolionio gimnazija, Turgelių Pavelo Ksevero Bžostovskio gimnazija, Kultūros centras.

³¹ Valstybės tarnybos įstatymo 8 str.

užmokestį iš savivaldybės biudžeto, didžiausią leistiną skaičių -307 patvirtinta Tarybos sprendimu³². Savivaldybės administracijos direktoriaus 2020-10-27 įsakymu Nr. DĮV-1302 bei įsakymu 2017-10-02 Nr. DĮV-1530 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinta 290,5 pareigybių, Savivaldybės tarybos Biudžetinių įstaigų patvirtintas maksimalus leistinas etatų skaičius neviršytas. Savivaldybės administracijos bei įstaigų pateiktais duomenimis, 2020 metų pabaigoje patvirtintos 789,14 pareigybės, iš jų 733,07 buvo užimtos, neužimta 55,07 pareigybės. Metų pradžioje patvirtintos 802,93 pareigybės, iš jų užimta 746,39.

2020 metais neužimtos pareigybės: Savivaldybės administracijoje 7 valstybės tarnautojų pareigybės, 4 pareigybės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, tai: Komunalinio ūkio skyriuje 2 etatai (metų pradžioje ir metų pabaigoje), Statybos ir architektūros skyriuje 2 etatai (metų pradžia ir metų pabaiga), Švietimo ir sporto skyriuje 2,5 etatai (metų pradžioje ir metų pabaigoje), Žemės ūkio skyriuje 1 etatas, Biudžeto ir finansų skyriuje 1 etatas, Centralizuotas vidaus audito skyriuje 1 etatas (metų pradžioje ir metų pabaigoje), Informacijos, kultūros ir turizmo skyriuje 1 etatas (metų pradžioje ir metų pabaigoje), Apskaitos skyriuje 0,5 etato. . Seniūnijose neužimta 11,25 pareigybių, iš jų: Dieveniškų seniūnijoje santechniko (1 etatas), Jašiūnų seniūnijoje sekretorės (1 etatas), Pabarės seniūnijoje specialisto (1 etatas), Šalčininkų seniūnijoje pastato prižiūrėtojo (1 etatas). Turgelių seniūnijoje specialisto (0,75 etato). Visose išvardintose seniūnijose etatai buvo neužimti metų pradžioje ir metų pabaigoje, todėl jų reikalingumas yra abejotinas.

Kultūros centre neužimtų, laisvų etatų 2020 metų pabaigoje buvo 9,37 etatai, tai: salės vedėjas , akompaniatorius, meno vadovas-choreografas, personalo specialistas –raštvėdys, renginių organizatorius, ūkio darbininkas, kūrikai.

2020 metų pabaigoje visose audituotose mokyklose buvo neužimtų mokytojų, pedagogų ir techninio personalo pareigybių, tai: Sniadeckio gimnazijoje -8,24 etato, iš jų 7,74 mokytojų; M. Balinskio gimnazijoje – 1,08 etato, iš jų 0,33 mokytojų; „Aušros“ gimnazijoje – 1,83 etato, iš jų 0,84 mokytojų; Eišiškių gimnazijoje – 5,27 etato, iš jų 1,77 mokytojų, 1,0 etatas techninio personalo darbuotojo; S. Rapolinio gimnazijoje – 4,39 etato, iš jų 3,89 mokytojų; P.K. Bžostovskio gimnazijoje – 1,14 etato mokytojų.

Audituose švietimo įstaigose negalėjome įvertinti Pareigybių pagrįstumo ir tikslingumo , kadangi nėra nustatyti normatyvai kokių ir kiek reikia pareigybių. Savivaldybėje nėra nustatytų kriterijų, pagal kuriuos būtų galima vertinti.

Audito metu negalėjome įsitikinti, kad visos patvirtintos pareigybės yra reikalingos ir jų darbo krūvis pakankamas, nes dalis švietimo įstaigų pareigybių skaičius nepagrįstas realiu (faktiniu) poreikio skaičiavimu, nėra kriterijų, nėra patvirtintų normatyvų, pagal kuriuos jos nustatytos.

---

³². Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 30 d. sprendimas Nr. T-866 „ Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos 2015 m. liepos 2 d. sprendimo Nr. T-110 „Dėl Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos didžiausio leistino valstybės tarnautojų pareigybių ir darbuotojų ,dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš savivaldybės biudžeto, skaičius nustatymo“ pakeitimo.

Rekomendacijos

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija bei įgyvendinimo eiga	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data) bei už vykdymą atsakingas asmuo
1.	Papildyti apskaitos politiką, kad visoms konsoliduojamoms įstaigoms būtų taikomi vienodi apskaitos principai, ypač atkreipti dėmesį į pajamų ir sąnaudų pripažinimą. Nustatyti tvarką kokios teikiamos paslaugos turi būti uždirbtomis pripažintos pajamomis, o kokios turi būti kompensuojamos išlaidos	Savivaldybės administracijai		
2.	Imtis priemonių, kad ilgalaikio turto finansinės atskaitomybės duomenys atitiktų įstaigų apskaitos duomenis:	L/d „Pasaka L/d „Vyturėlis“ „Santarvės“ g. Eišiškių gimnazija A. Mickevičiaus g. B. Kultūros centras Biblioteka		2021 metas
3.	Ieškoti galimybių tobulinti taikomą apskaitos informacinę sistemą, kad duomenys į finansinių ataskaitų rinkinius ir VSAKIS būtų perkeltami automatiškai būdu	Savivaldybės administracijai		
4.	Atskirti už teikiamas paslaugas apskaitą bei atidaryti banko sąskaitą	Savivaldybės administracijai		
5.	Paruošti ir pateikti Tarybai tvirtinti teikiamų paslaugų programą	Savivaldybės administracijai		

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija bei įgyvendinimo eiga	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data) bei už vykdymą atsakingas asmuo
6.	Numatyti papildomas vidaus kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad Savivaldybės skola nedidėtų	Savivaldybės administracijai		
7.	Gražinti išdui 54915 Eur. Užtikrinti, kad visos skirtos metams programos būtų finansuojamos pagal patvirtintą planą, o nepanaudoti likučiai iki kitų metų sausio 10 d. būtų gražinti savivaldybės išdui	Savivaldybės administracijai		
8.	Sukurti kontrolės procedūras, kad lėšos, skirtos patirtų sąnaudų kompensavimui, būtų naudojamos pagal paskirtį			
9.	Užpajamuoti turta, kuris buvo įsigytas iš paramos ir ES lėšų			
10.	Sukurti kontrolės procedūras, kad apmokėjimai pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius tiekėjams atitiktų gautą finansavimą pagal paraiškas ir atliktus darbus			
11.	Paruošti ir pateikti Tarybai tvirtinti Aplinkos rėmimo programos planavimo ir naudojimo tvarką			
12.	Imtis priemonių, kad gauti mokesčiai už medžiojamųjų gyvūnų išteklių naudojimą būtų įsisavinti.			
13.	Patikslinti Savivaldybės administracijai nustatytą didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių.			

Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija bei įgyvendinimo eiga	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data) bei už vykdymą atsakingas asmuo
14.	Nustatyti švietimo įstaigų pedagoginio ir techninio personalo pareigybių normatyvus			

Savivaldybės kontrolierė

Kontrolierės patarėja

Patarėja

Violeta Zareckienė

Liudmila Gaidis

Ana Jasiukait

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito tikslas:

- įvertinti 2020 metų savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones.

Auditas atliktas:

- pagal Valstybinio audito reikalavimus³³, tarptautinius audito standartus³⁴ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³⁵;
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotosiose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, ir įvertinti valstybės biudžeto vykdymą, ar paskirti asignavimai panaudoti galimu ekonomiškiausiu ir efektyviausiu būdu, ar naudojant asignavimus nepadaryta teisės aktų pažeidimų. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui, valstybės ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku KFAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 1902,0 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku BVAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 654,6 tūkst. Eur. Kokybinį reikšmingumą naudojome nustatytų dalykų vertinimui tais atvejais, kai iškraipymų suma (nors yra mažesnė už kiekybinį reikšmingumą) gali daryti įtaką vartotojų priimamiems sprendimams.

Siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad SKFAR ir biudžeto ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų, o savivaldybės biudžeto lėšos ir turtas valdomi ir naudojami teisėtai, atsirinkome svarbius subjektus, kuriuose atlikome pagrindines audito procedūras ir finansinės

---

17. LR valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“.

18. Tarptautinės buhalterijų federacijos tarptautinio audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai.

19. Finansinių audito (1000-1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000,4200 TAAIS) standartai

atskaitomybės tikrinimą: Šalčininkų rajono savivaldybės administracija, J. Sniadeckio gimnazija, M. Balinskio gimnazija, „Aušros“ gimnazija, Eišiškių gimnazija, S.Rapolionio gimnazija, Kultūros centras, P.K. Bžostovskio gimnazija. Finansinės atskaitomybės tikrinimas: Dieveniškų A. Mickevičiaus gimnazija, „Santarvės“ gimnazija, B. Vokės E. Ožeškovo gimnazija, Kalesninkų L. Narbuto gimnazija, Čiužiakampio senelių globos namai, biblioteka, lopšelis-darželis „Pasaka“, lopšelis-darželis „Vyturėlis“, analitinės procedūros visose biudžetinėse įstaigose.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotas savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys	Šalčininkų rajono savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė: Finansinės būklės ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis; Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis; Pinigų srautų ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis; Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2020 m. gruodžio 31 d. duomenis; 2020 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.
Audituotas savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys	Vertinome Šalčininkų rajono savivaldybės 2020 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, kurį sudarė: „Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2020 m. sausio 1 d. ataskaita“ (forma Nr. 1-sav.); Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2020 m. gruodžio 31 d. ataskaita“ (forma Nr. 2-sav.); „Skolinių įsipareigojimų 2020 m. sausio 1 d. ataskaitą“ (10 priedas) ir „Mokėtinų sumų 2021 m. sausio 1 d. ataskaitą“ (9 priedas).
Biudžeto lėšų ir turto valdymas, naudojimas įstatymų nustatytiems tikslams	Vertinome 2020 metų savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą. Remdamiesi rizikos analize ir įvertinę veiksnius, turinčius įtaką tam tikroms biudžeto vykdymo ir apskaitos sritims, atlikome audito procedūras. Audito įrodymai gauti taikant šiuos metodus ir procedūras: dokumentų ir duomenų peržiūrą, skaičiavimus, pokalbį, tikrinimą, analitines procedūras, paklausimą. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.
2020 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2020 m. pradžioje ir pabaigoje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis iš viso 85243,66 tūkst. Eur, pabaigoje – 95122,99 tūkst. Eur.
2020 m. pajamos, sąnaudos ir patirtos išlaidos	Savivaldybė gavo 56969,34 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 55045,89 tūkst. Eur sąnaudų. Savivaldybės pagrindinės veiklos rezultatas neigiamas - pajamos viršijo sąnaudas 1923,45 tūkst. Eur. Savivaldybės biudžetas gavo 43164,7 tūkst. Eur pajamų ir patyrė 43643,1 tūkst. Eur išlaidų.
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos ir konsoliduojamos įstaigos	Audito metu vertinome 50 subjektų finansinių ataskaitų pagrindu sudaryto 2020 metų KFAR duomenis. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė 58 biudžeto vykdymo ataskaitos.
Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo.
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros:	

Atlikus audituojamo subjekto veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatytos sritys, kuriose egzistuoja reikšmingo iškraipymo rizika.	Turto srityje nustatėme riziką: <ul style="list-style-type: none"> ■ ilgalaikio turto, gautinių sumų apskaitoje. Grynojo turto srityje nustatėme riziką: <ul style="list-style-type: none"> ■ nuosavybės metodo įtakos vertinimo. Sąnaudų srityje nustatėme riziką: <ul style="list-style-type: none"> ■ darbo užmokesčio, socialinių išmokų srityje.
Turto sritis	Atsirinktuose subjektuose įvertinome turto įsigijimo, amortizacijos, nusidėvėjimo, nuvertėjimo, nurašymo, perdavimo ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Įsipareigojimų sritis	Atsirinktuose subjektuose įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Grynojo turto sritis	Savivaldybės administracijoje nuosavybės metodo taikomas.
Pajamų sritis	Atrankos būdu įvertinome pajamų pripažinimą ir įvertinimą ir su jomis susijusių gautinių sumų registravimą (laiku, teisinga verte, esant tinkamiems pagrindžiamiesiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu įvertinome: <ul style="list-style-type: none"> □ sąnaudų, su jomis susijusių mokėtinų sumų ir piniginių lėšų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); □ su sąnaudomis susijusių įsipareigojimų ir piniginių lėšų registravimą laiku, teisinga verte, atitinkančia pagrindžiančiuose dokumentuose nurodytas sumas; □ atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose. Pagal parengtas audito programas audito procedūros atliktos Šalčininkų rajono administracijoje ir biudžetinėse įstaigose. Darbo užmokesčio nustatymas ir priskačiavimas, komunalinių paslaugų sąnaudų tikrinimas.
Bendras ataskaitų rinkinio ir konsolidavimo proceso vertinimas	Patikrinome taikomų apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų bei susijusių vadovybės atskleidimų pagrįstumą. Patikrinome konsolidavimo metu atliktų koregavimų tinkamumą, išsamumą ir tikslumą. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinio pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai ir įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose - biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.
Teisė aktai, kuriems vertinta atitiktis	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lietuvos Respublikos 2020 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas. 2. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas. 3. Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas. 4. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas (2017-01-17 Nr. XIII-198). 5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011-03-02 nutarimas Nr. 277 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo lėšų skyrimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“. 6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (2014-09-29 nutarimo Nr. 1046 redakcija su vėlesniais pakeitimais). 7. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir

	<p>išlaidų klasifikacijos patvirtinimo" (2010-03-26 įsakymo Nr. 1K-085 redakcija su vėlesniais pakeitimais).</p> <p>8. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010-01-29 įsakymas Nr. 1K-022 „Dėl vykdymo ataskaitų" (nauja redakcija).</p> <p>9. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-31 įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo" (2012-12-27 įsakymo Nr. 1K-452 redakcija su vėlesniais pakeitimais).</p> <p>10. Apskaitos standartai (VSAFAS).</p> <p>11. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. 1K-438 „Dėl 2020 metų konsolidavimo kalendoriaus patvirtinimo“.</p> <p>12. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. 1K-389 „Dėl Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).</p> <p>13. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-12-23 nutarimas Nr. 1770 (nauja redakcija nuo 2014-02-26) „Dėl Mokinių nemokamo maitinimo mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“</p> <p>14. Šalčininkų rajono savivaldybės tarybos sprendimai, Šalčininkų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai, Biudžetinių įstaigų vadovo įsakymai</p>

**Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) VSS grupės ir kitų kontroliuojamų
 bei valdomų subjektų sąrašas**

1 lentelė. Savivaldybės konsoliduojamų (kontroliuojamų ir valdomų) SKFAR ir SKBVAR grupės sąrašas

Eil. Nr.	Subjektas	Konsoliduojama SKEAR	Konsoliduojama SKBVAR
1	Eišiškių laisvalaikio ir verslo centras	v	v
2	Šalčininkų Jano Sniadeckio gimnazija	v	
3	Šalčininkų lopšelis-darželis "Pasaka"	v	v
4	Šalčininkų lopšelis-darželis "Vyturėlis"	v	
5	Šalčininkų r. Baltosios Vokės Elizos Ožeškovos gimnazija	v	v
6	Šalčininkų r. Baltosios Vokės lopšelis-darželis	v	v
7	Šalčininkų r. Baltosios Vokės "Šilo" gimnazija	v	
8	Šalčininkų r. Butrimonių Anos Krepštol gimnazija	v	v
9	Šalčininkų r. Butrimonių lopšelis-darželis	v	
10	Šalčininkų r. Čiužiakampio pagrindinė mokykla	v	v
11	Šalčininkų r. Dainavos pagrindinė mokykla	v	v
12	Šalčininkų r. Dieveniškių Adomo Mickevičiaus gimnazija	v	
13	Šalčininkų r. Dieveniškių lopšelis-darželis	v	v
14	Šalčininkų r. Dieveniškių "Ryto" gimnazija	v	
15	Šalčininkų r. Eišiškių A. Ratkevičiaus sporto mokykla	v	v
16	Šalčininkų r. Eišiškių gimnazija	v	v
17	Šalčininkų r. Eišiškių lopšelis-darželis "Žiburėlis"	v	
18	Šalčininkų r. Eišiškių muzikos mokykla	v	v
19	Šalčininkų r. Eišiškių Stanislovo Rapolonio gimnazija	v	
20	Šalčininkų r. Jančiūnų universalus daugiafunkcis centras	v	v
21	Šalčininkų r. Jašiūnų "Aušros" gimnazija	v	v
22	Šalčininkų r. Jašiūnų lopšelis-darželis "Žilvitis"	v	
23	Šalčininkų r. Jašiūnų Mykolo Balinskio gimnazija	v	v
24	Šalčininkų r. Jašiūnų muzikos mokykla	v	
25	Šalčininkų r. Jašiūnų pagrindinė mokykla	v	v
26	Šalčininkų r. Kalesninkų Liudviko Narbuto gimnazija	v	v
27	Šalčininkų r. Kalesninkų lopšelis-darželis	v	
28	Šalčininkų r. Pabarės pagrindinė mokykla	v	v
29	Šalčininkų r. Poškonių lopšelis-darželis	v	
30	Šalčininkų r. Turgelių Povilo Ksavero Bžostovskio gimnazija	v	v
31	Šalčininkų r. Zavišonių lopšelis-darželis "Varpelis"	v	v
32	Šalčininkų rajono savivaldybės administracija	v	
33	Šalčininkų rajono savivaldybės Čiužiakampio senelių globos namai	v	v
34	Šalčininkų rajono savivaldybės išdas	v	
35	Šalčininkų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba	v	v
36	Šalčininkų rajono savivaldybės kultūros centras	v	v
37	Šalčininkų rajono savivaldybės pedagoginė psichologinė tarnyba	v	
38	Šalčininkų rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba	v	v
39	Šalčininkų rajono šeimos ir vaiko gerovės centras	v	
40	Šalčininkų rajono Vladislavo Kozakevičiaus laisvalaikio ir sporto centras	v	v

41	Šalčininkų rajono savivaldybės viešoji biblioteka	v	v
42	Šalčininkų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	v	
43	Šalčininkų rajono sutrikusio intelekto žmonių dienos užimtumo centras	v	v
44	Šalčininkų "Santarvės" gimnazija	v	
45	Šalčininkų socialinių paslaugų centras	v	v
46	Šalčininkų specialioji mokykla	v	v
47	Šalčininkų Stanislavo Moniuškos menų mokykla	v	
48	Viešoji įstaiga Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centras	v	v
49	Viešoji įstaiga Šalčininkų pirminės sveikatos priežiūros centras	v	
50	Viešoji įstaiga Šalčininkų rajono savivaldybės ligoninė	v	v

2 lentelė. Kontroliuojamų akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, asocijuotųjų ir kitų subjektų sąrašas

Eil. Nr.	Subjektas
Kontroliuojamos AB ir UAB	
1	UAB „Šalčininkų Šilumos tinklai“
2	UAB „Tvarkyba“
3	UAB „Šalčininkų autobusų parkas“
4	UAB „Šalčininkų vaistinė“
5	UAB „Eišiškių komunalinis ūkis“
6	UAB VAATC
7	UAB „Vilniaus vandenys“
Kiti subjektai	
1	AB „Lietuvos energija“
2	AB ESO
3	AB „Litgrid“

Audito ataskaitos apie Šalčininkų rajono savivaldybės
2020 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų
rinkinius, biudžeto ir turto naudojimą
3 priedas

Išskiepymų įtaka Savivaldybės KFAR

Straipsniai		KFAR straipsnio vertė, tūkst Eur	Išskiepymų suma,		Turto grupės, sąnaudų straipsniai					
			tūkst. Eur	vertė padidint a (+)						suma, kurios teisingum o negalime patvirtint i
Aiškinamasis raštas										
P4 Ilgalaikis materialusis turtas					Pastat ai	Infrastruktūr os ir kiti statiniai	Mašinos ir įrengini ai	Balda i ir biuro įrang a	Kitas ilgalaikis materialus is turtas	
1 eil.	Įsigijimo savikaina metų pradžioje	112.638,1 8	98,36	2373,48	90,4	0,56	53,04	- 48,77	3,12	
6 eil.	Įsigijimo savikaina metų pabaigoje	124.015,5 9	98,36	2373,48	90,4	0,56	53,04	- 48,77	3,12	
7 eil.	Sukauptos nusidėvėjim as metų pradžioje	- 42.303,29	98,36	2373,48	90,4	0,56	53,04	- 48,77	3,12	
13 eil.	Sukauptos nusidėvėjim as metų pabaigoje	- 45.587,23	98,36	2373,48	90,4	0,56	53,04	- 48,77	3,12	
P2 Informacija pagal segmentus					Švietimas		Socialinė apsauga			
1	Pagrindinės veiklos sąnaudos	55 045,89	0		108,34		-108,34			
1.9	Sunaudotų atsargų savikaina	2 883,71	1,6		55,83		-54,23			
1.1 0	Socialinių išmokų	10 669,06	-141,21				-141,21			
1.1 3	Kitų paslaugų	2 606,6	139,61		52,51		87,1			